

ข้าว-ผักอินทรีย์ สิ่งดี ๆ ที่เกษตรกรอยากมอบให้

สวัสดิ์ผู้อ่านทุกท่านนะคะ หลายๆท่าน คงได้เคยได้ยินกระแสรัศมีสุขภาพ เช่น การทานอาหารคลีน การออกกำลังกาย การบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มาจากธรรมชาติ และบางท่านอาจจะกำลังที่จะเริ่มและลองปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตให้เข้าสู่การรัศมีสุขภาพมากขึ้น และในบทความนี้ เราจะมาเล่ากันถึงโครงการหนึ่งของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ที่เป็นโครงการเพื่อผู้รัศมีสุขภาพทุกคนกันค่ะ

โครงการเกษตรปลอดภัยสู่ชุมชน : ชุมชนเกื้อหนุนเกษตรกร หรือในภาษาอังกฤษ คือ Community Supported Agriculture โดยเราจะเรียกกันสั้นๆว่า โครงการ CSA เป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือ ส.ป.ก. และภาคีเครือข่าย ที่ได้ดำเนินการตามแผนการวิจัยภายใต้ชุดโครงการ “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม” ซึ่งในโครงการจะมีการจำหน่ายสินค้าปลอดภัย ซึ่งก็คือข้าวอินทรีย์และผักอินทรีย์ โดยข้าวอินทรีย์จะมีอยู่จำหน่าย 2 ชนิด คือ ข้าวกล้องอานาจเจริญและข้าวหอมอานาจเจริญ ที่เป็นผลผลิตจาก “เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวสังข์ธรรมอานาจเจริญ” สำหรับผักอินทรีย์จะมาจาก “กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่” ที่ดำเนินการภาย

ใต้ภารกิจงานของ ส.ป.ก.

โครงการ CSA เกิดขึ้นจากการประชุมร่วมกันในเวทีงานวิจัยเพื่อเป็นการกระตุ้นอุปสงค์และหาช่องทางการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกร โดยที่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวและผักอินทรีย์เป็นกลุ่มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน และมีความมุ่งมั่นที่จะให้ผู้บริโภคได้ทานอาหารที่ปลอดภัย เกษตรกรได้วางแผนการผลิต ทำการเพาะปลูกและทำการขนส่ง โดยจะคัดเลือกข้าวและผักที่มีคุณภาพเพื่อมาจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค

โครงการ CSA มีกำหนดจัดขึ้นทุกวันจันทร์เว้นจันทร์ เวลา 07.30-14.00 น. ณ โรงอาหารกลาง 2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และในปัจจุบัน โครงการ CSA ได้ดำเนินการมาแล้ว 16 ครั้ง โดยโครงการ CSA ได้จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 มิ.ย. 58 มีเกษตรกรหลายกลุ่มหมุนเวียนกันมาทำ

หน้าที่ให้บริการกับผู้บริโภค ซึ่งเกษตรกรรุ่นใหม่ผู้ขายผักอินทรีย์ได้เดินทางมาจากตลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ในการขายครั้งแรกๆนั้น ยังมีเหตุการณ์ฉกฉวยให้เกษตรกรได้คิดแก้ปัญหาอยู่บ้าง เช่น เกิดฝนตกในระหว่างเดินทางเพื่อมาจำหน่ายสินค้าในโครงการฯ ไม่มีเหรียญเพียงพอที่จะทอนเงินผู้บริโภค หรือเกษตรกรไม่ทราบข้อมูลสรรพคุณของผักที่ตนเองปลูกอยู่ แต่เมื่อได้ดำเนินการต่อไปไม่กี่ครั้ง เกษตรกรได้มีการปรับตัว เริ่มวางแผนในการเดินทางล่วงหน้า ในวันที่คาดว่าจะฝนจะตก หรือในครั้งที่ในวันหยุดสามวันติดต่อกันที่จะส่งผลให้การจราจรติดมากกว่าปกติ เกษตรกรจะทำการออกเดินทางมาจำหน่ายก่อนเวลา มีการเตรียมเงินทอนมีอุปกรณ์ใส่เงินที่ได้จากการขาย และเกษตรกรสามารถตอบ

ข้อมูลสิ่งที่ตนเองปลูกว่ามีสรรพคุณอย่างไร สามารถบอกและแนะนำให้แก่ผู้บริโภคได้ เกษตรกรบางคนสามารถแนะนำผู้บริโภคได้ว่าผักชนิดใดสามารถนำไปประกอบอาหารอย่างไรได้บ้าง ทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่น สนใจและอุดหนุนผักอินทรีย์มากขึ้น สำหรับชาวอินทรีย์ เมื่อผู้บริโภคได้ทราบประโยชน์และวิธีการผลิตที่ได้มาตรฐาน มีการรับรองก็เกิดความเชื่อมั่นและไม่เพียงแต่จะซื้อไปบริโภคในครัวเรือนเท่านั้น แต่ยังซื้อไปเพื่อไปเป็นของฝากด้วยการจำหน่ายแต่ละครั้งจะมีการเพิ่มขึ้นและลดลง ซึ่งจะเป็นไปตามปริมาณที่เกษตรกรได้นำมาจำหน่ายในโครงการฯ และเกือบทุกครั้งเกษตรกรสามารถจำหน่ายสินค้าได้จนหมดและมีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งกลุ่มเกษตรกรได้มีการพูดคุยกันเพื่อวางแผนการผลิตต่อไปในปี พ.ศ. 2559

กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ จะนำผักและผลไม้มาจำหน่ายในโครงการครั้งละไม่ต่ำกว่า 10 ชนิด ซึ่งผักที่ขายดีที่สุดคือ วอเตอร์เครส ที่สามารถนำไปประกอบอาหารได้หลายอย่าง ทั้งผัด ต้ม นำไปยำและยังสามารถกิน

สดๆได้ และเนื่องจากวอเตอร์เครสเป็นผักที่ทานง่าย มีรสอร่อยและยังมีความกรอบสามารถเก็บไว้ได้หลายวัน จึงทำให้วอเตอร์เครสเป็นผักที่ได้รับความนิยมและผู้บริโภคจะถามหาตลอด และผลไม่ในการจำหน่ายจะมีผู้มาซื้อจนหมดภายในไม่ถึงสองชั่วโมงแรกหลังจากที่วางขาย เนื่องจากผลไม่ที่นำมานั้นมีราคาขอมเยา มีคุณภาพ และผู้บริโภคให้ความเชื่อมั่น สำหรับชาวอินทรีย์ ชาวท้องถิ่นอำนาจเจริญจะขายได้ดีกว่าชาวอินทรีย์ เนื่องจากผู้บริโภคมีข้อมูลและรับรู้ถึงคุณประโยชน์ทางด้านโภชนาการ

ของชาวท้องถิ่นที่มีมากกว่า รวมทั้งราคาชาวท้องถิ่นที่จำหน่ายในโครงการมีราคาแตกต่างจากชาวอินทรีย์ไม่มากนัก

การดำเนินโครงการที่ผ่านมา ไม่เพียงแต่จะให้เกษตรกรได้เพิ่มอุปสงค์ในการผลิตเท่านั้น แต่เมื่อให้เกษตรกรได้มาพบเจอกับผู้บริโภคจะส่งผลให้เกษตรกรรับรู้ข้อมูลความต้องการของผู้บริโภค สามารถคำนวณจำนวนการผลิตเพื่อให้ได้คุณภาพและปริมาณที่ผู้บริโภคต้องการ และยังเป็นการเพิ่มศักยภาพในการฝึกให้เกษตรกรสามารถเป็นผู้ประกอบการ สามารถวางแผน

การผลิต วางแผนการขนส่ง การตั้งราคา การจัดเก็บ การจัดวางสินค้า และในระยะหลังๆเกษตรกรได้เตรียมอุปกรณ์ประกอบการขาย เช่น ป้ายกระดานดำเพื่อนำมาเขียนราคาขายของข้าวและผักแต่ละชนิดและเตรียมการจัดวางสินค้าให้ดูน่าสนใจมากขึ้น

สำหรับผู้บริโภคที่เดินผ่านโครงการฯ ก็ได้ให้ความสนใจเข้ามาสอบถามข้อมูลของโครงการฯ และเมื่อทำการพูดคุยกับเกษตรกรผู้ขายและทราบว่าเป็นข้าวและผักอินทรีย์ก็ทำให้ผู้บริโภคซื้อสินค้ากลับไป บางคนก็พาเพื่อนหรือผู้ที่สนใจกลับมาซื้อด้วย จนในปัจจุบันโครงการมีลูกค้าประจำที่มารอซื้อข้าวและผัก และในบางวันที่เกษตรกรเปิดจำหน่ายช้ากว่าปกติ จะมีลูกค้ามาเผ้ารอเพื่อซื้อสินค้าอยู่ก่อนแล้ว และผู้บริโภคในโครงการไม่ได้มีเพียงแต่เป็นผู้ที่อยู่ในวัยกลางคนเท่านั้น แต่ยังมีผู้ที่เป็นวัยทำงานรวมทั้งนิสิตก็ให้ความสนใจ ทำให้เห็นว่าการระแแสการรักษาสภาพ ไม่ใช่เพียงแต่วัยกลางคนเท่านั้น มีหลายคนหลายวัยและไม่

ได้มีเพียงแต่ผู้หญิงเท่านั้นที่ให้ความสนใจ มีผู้บริโภคที่เป็นผู้ชายไม่น้อยที่เป็นลูกค้าประจำของโครงการฯ

สำหรับผู้อ่านที่สนใจ สามารถไปเยี่ยมชมและอุดหนุนสินค้าในโครงการ CSA เพื่อบริโภคสินค้าปลอดภัย มีคุณภาพราคาเป็นธรรม และช่วยอุดหนุนสินค้าจากเกษตรกร และยังสามารถระแแสความคิด

เห็นหรือเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ในแบบสอบถาม ณ สถานที่จำหน่ายสินค้าโครงการ ที่โรงอาหารกลาง 2 ขอฝากโครงการซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการวิจัยของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์หรือช่วยบอกต่อแก่ผู้ที่ใส่ใจสุขภาพให้เข้ามาช่วยกันอุดหนุนสินค้าในโครงการตามความตั้งใจของเกษตรกรด้วยนะคะ

